ON THE ETHICS OF AI 2025

Ethics at Risk:

NAVIGATING THE AI DILEMMA AND THE TECH TRAP

Pol. Capt. Khemchart Prakaihongmanee

Director, Bureau of Technology and Cyber Crime, Department of Special Investigation, Ministry of Justice.

Pol.Lt.Col.Thanatus Kangruambutr

Deputy Superintendent of Cyber Support Unit, High-Tech Crime Division, Cyber Crime Investigation Bureau, Royal Thai Police.

Mr. Montri Stapornkul

Head of Data Protection Division, True Corporation Public

Mr. Ben Leechaianan

Head of Public Policy, Thailand, Facebook (Limited).

Dr. Srida Tanta-atipanit

Chief Executive Officer of the Internet Foundation for the Development of Thailand.

Pol. Lt. Col. Prawit Wongkasem

Deputy Superintendent, Sub-Division , Division 2, Cyber Crime Investigation Bureau (CCIB) Royal Thai Police

Chaired by:

Assistant Professor Dr. Ratchada Jayagupta

Director of Asian Research Center for Migration (ARCM), Institute of Asian Studies, Chulalongkorn University, and Representative of Thailand to the ACWC for Women's Rights.

ดร.ศรีดา ตันทะอธิพานิช มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย

TUESDAY 24 JUNE 2025

10:45-12:30 hrs.

Auditorium 801 Room, 7th Floor, The Chaloem Rajakumari 60 Building (Chamchuri 10 Building) Chulalongkron University

Ethics at Risk:

NAVIGATING THE AI DILEMMA AND THE TECH TRAP

ON THE ETHICS OF AI 2025

(Artificial Intelligence)

คือระบบที่ "เรียนรู้จากข้อมูล" แล้วตัดสินใจเองได้บางส่วน

เช่น วิเคราะห์ภาพ คัดเลือก ทำนาย ทำสิ่งที่ไม่ต้องโปรแกรมแบบตายตัว และอาจเรียนรู้ ปรับตัว ฉลาดขึ้นได้ด้วย

ตัวอย่าง

เอไอสามารถวิเคราะห์ประวัติการถ วิดีโอบน YouTube ของน้อง ๆ แล้วเลือกวิดีโอที่น่าจะตรงใจมา แนะนำ ทำให้แต่ละคนได้รับวิดีโอ ที่ "เหมาะกับตัวเอง" มากที่สุด

ช่วยในการทำงาน ค้นหา วิเคราะห์ ช่วยให้เรียน ร้เร็วขึ้น เพิ่มความสะดวก ลดความผิดพลาด

ด้านเสีย/เสี่ยง 🗦

อคติแฝง (bigs) เช่น AI เลือกปฏิบัติ ตัวอย่าง AI ให้ครูแนนนักเรียนจากการเขียนเรียงความ โดยไม่เข้าใจภาษาถิ่นหรือสำนวนของเด็คบางคลุ่มทำให้เด็ก เหล่านี้ได้ครแนนน้อยคว่า แม้จรมีไอเดียดี

นี่คืออคติที่เกิดจากการไม่เข้าใจความหลากหลาย

รุกล้ำความเป็นส่วนตัว เช่น เค็บข้อมูลมากเคินไป ตัวอย่าง แอปเล่นเคมที่ให้เด็คลงทะเบียนด้วยชื่อ อายุ โรงเรียน ที่อยู่ และชอบดูวิดีโอแบบไหน จากนั้น AI ก็เก็บข้อมูลเหล่านี้ไว้ และส่งโฆษณาต่าง ๆ มาให้เด็กดูแบบไม่หยุด

เด็กอาจไม่รู้เลยว่ากำลังถูกติดตาม และข้อมูลของเด็ก อาจฤกชายออกไปเพื่อใช้ในทางที่ผิด เช่น scammer

ถูกควบคุมพฤติกรรมโดยไม่รู้ตัว เช่น ติดคอนเทนต์บางประเภท

ตัวอย่าง เด็กบางคนเปิดดู YouTube แล้วคลิกดูวิดีโอ ที่ AI แนะนำเรื่อย ๆ โดยไม่รู้ตัวว่าทำให้เสียเวลาหลาย ชั่วโมง และเนื้อหาที่ดูอาจรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จากการ์ตูน สนุก ๆ กลายเป็นคลิปตะโกน ถ่าทอ หรือเล่นพิเรนทร์

AI แนะนำเพราะรู้ว่าเด็กจะกดดูต่อ แต่มันไม่ได้คิดว่าอะไรปลอดภัยหรือเหมาะสมคับเด็ก

ตัวอย่างการไช้ AI รอบตัว พร้อมความเสี่ยงที่ควรรู้

(Facial Recognition) คล้องจับใบหน้าที่สนามบินหรือห้าง

ใช้ตรวจสอบตัวตนจากใบหน้า เช่น ที่สนามบิน หรือห้างสรรพสินค้า

ความเสียง หากข้อมูลผิดพลาด อาจระบุผิดตัว เช่น ไปตรงกับคนที่เคยมีคดีติดตัว ทั้งที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย

AI ให้ครแนนสอบ หรือประเมินเด็กนักเรียน

มีโรงเรียน/มหาวิทยาลัยบางแห่ง ใช้ระบบให้คะแนนข้อสอบแบบอัตโนมัติ หรือประเมินพถติกรรม

ความเสียง ถ้า AI มีอุคติ เช่น วิเคราะห์เฉพาะภาษาแบบคลางๆ เด็กบางคลุ่มอาจเสียเปรียบ

ON THE ETHICS OF AI 2025

3 AIช่วยคัดคนสมัครงาน

บริษัทเอกชนบางแห่งใช้ระบบ AI วิเคราะห์เรซูเม่ หรือดูวิดีโอสัมภาษณ์

หาก AI ลำเอียง อาจเลือกคน จากบางสถาบันหรือเลือกเพศโดยไม่ตั้งใจ

ความเสี่ยง

ระบบคัดกรองข้อมูล ผู้ต้องสงสัยในคดีออนไลน์

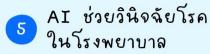
หน่วยงานความมั่นคงหรือเจ้าหน้าที่อาจใช้ AI วิเคราะห์โพสต์หรือพฤติกรรมในโชเชียลมีเดีย

หากระบบเข้าใจผิด คนที่ไม่มีความผิด อาจถูกตรวจสอบหรือติดบัญชีเฝ้าระวัง

ความเสี่ยง

โรงพยาบาลบางแห่งเริ่มใช้ AI วิเคราะห์ภาพ MRI หรือเอ็กซเรย์

ล้าระบบวิเคราะห์ผิดหรือ ความเสี่ยง ข้อมูลไม่ครบ อาจวินิจฉัยโรคผิด

UNESCO GLOBAL FORUM ON THE ETHICS OF AI 2025 Bangkok, Thailand 24-27 June 2025

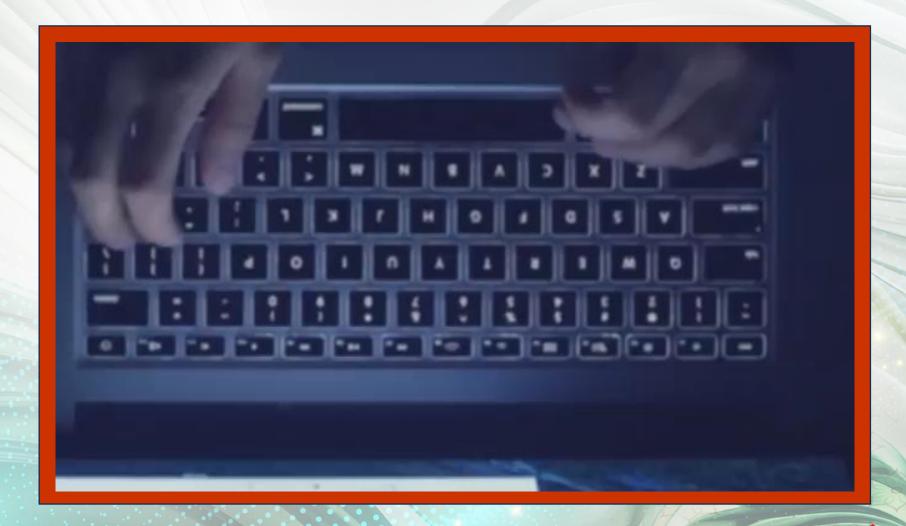

Bangkok, Thailand 24-27 June 2025 ON THE ETHICS OF AI 2025

UNESCO GLOBAL FORUM ON THE ETHICS OF AL 2025

Al ถูกใช้ในการละเมิดเด็ก

- 1. เอไอ สร้างภาพหรือวิดีโอการข่มขืนอนาจารเด็ก การทำร้ายเด็ก สมจริงจนยากที่จะตรวจจับได้
- 2. แช็ทบอท พูดคุยกับเด็ก หลอกเอาข้อมูลหรือภาพลับ ส่วนตัวของเด็ก
- 3. เอไอ รวบรวมข้อมูลเด็ก ติดตามและวิเคราะห์ พฤติกรรมออนไลน์ของเด็ก ทำให้คนร้ายสามารถ เลือกเป้าหมายเด็กได้ง่ายขึ้น
- 4. เอไอ ผลิตและเผยแพร่เนื้อหาสื่อลามกเด็ก ถ่ายโอน ข้อมูลข้ามแพลตฟอร์มโดยไม่ผ่านการตรวจสอบ จากมนุษย์

UNESCO GLOBAL FORUMON THE ETHICS OF AI 2025

แนวทาง กำกับดูแล AI

์ "AI ไม่ใช่แค่ฉลาด แต่ต้องมีจริยธรรมด้วย"

หลายประเทศและองค์กรระดับโลก เช่น สหภาพยุโรป (EU) ยูเนสโก (UNESCO) และ OECD ต่างก็มีแนวทางหรือหลักการในการดูแลให้เทคโนโลยีเอไอถูกพัฒนา และใช้งานอย่างปลอดภัย ยุติธรรม และ เคารพสิทธิมนุษยชนของทุกคน รวมถึง เด็กและเยาวชน ดังนี้

ความโปร่งใส (Transparency)

คนควรมีสิทธิรู้ว่า AI ทำงานอย่างไร ตัดสินใจจากข้อมูลอะไรและใคร เป็นผู้ออกแบบหรือควบคุมมัน

ความเป็นธรรม (Fairness / Non-discrimination)

AI ต้องไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ลำเอียง เช่น ไม่แนะนำหรือให้โอกาส บางคนมากกว่าคนอื่น

ความปลอดภัยและการคุ้มครอง (Safety & Privacy)

AI ต้องปลอดภัย ไม่ทำอันตราย และต้องเคารพสิทธิความเป็นส่วนตัว ของผู้ใช้ โดยเฉพาะเด็ก

ความรับผิดชอบ (Accountability)

ต้องมีคนรับผิดชอบ หาก AI ทำงานผิดพลาด การมีส่วนร่วมของประชาชน (Human oversight & Participation)

มนุษย์ เฉพาะผู้ได้รับผลกระทบ เช่น เด็กและเยาวชน ควรมีฉิทธิมีเสียง ในการออกแบบและตรวจสอบ การทำงานของ AI

หลักการกำกับดูแลและจริยธรรม Al สำหรับทุกคน

- **1** เคารพสิทธิมนุษยชน
- ไม่เลือกปฏิบัติ ยึดหลักความเท่าเทียม
- 2 โปร่งใส ตรวจสอบได้
- อธิบายการทำงานของ Al ได้ เข้าใจง่าย
- 3 ความรับผิดชอบ
- ผู้พัฒนาและผู้ใช้งานต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบ
- 4 ปลอดภัยและมั่นคง
- ควบคุมความเสี่ยง ป้องกันการใช้งานในทางที่เป็นภัย
- 5 คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- เคารพความเป็นส่วนตัว โดยเฉพาะเด็กและกลุ่มเปราะบาง
- 6 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- เปิดพื้นที่ให้ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง มีส่วนร่วม
- 7 สนับสนุนนวัตกรรมเพื่อสังคม
- ใช้ Al เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

นโยบายและกรอบการกำกับดูแลที่สนับสนุนระบบนิเวศ Al ที่ปลอดภัย นวัตกรรม และครอบคลุมสำหรับเด็ก

- ี ต้องระบุสิทธิเด็กไว้ในนโยบาย AI อย่างชัดเจน ให้ความสำคัญ กับความปลอดภัย ความโปร่งใส ความเป็นส่วนตัว และการมีส่วนร่วมของเด็ก
- ☑ ต้องมีการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบต่อสิทธิเด็กอย่าง เป็นทางการ ก่อนใช้ AI กับเด็ก
- ☑ บริษัทเทคโนโลยีต้องรับผิดชอบ ต้องมีหน้าที่ตามกฎหมาย ในการป้องกันอันตราย ลบเนื้อหาที่เป็นภัย และตอบสนองต่อการ ละเมิดอย่างรวดเร็ว
- เด็กควรมีช่องทางที่ปลอดภัยในการมีส่วนร่วม ให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับ Al และแสดงความคิดเห็นได้อย่างปลอดภัยและมีความหมาย
- ☑ ต้องมีความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ภาครัฐ ประชาสังคม แพลตฟอร์มเทคโนโลยี และเด็กเยาวชน ต้องทำงานร่วมกัน

Call to Action

- ▶ 1. ระบุสิทธิเด็กอย่างชัดเจนในยุทธศาสตร์และกฎหมาย Al ระดับชาติ กฎหมาย Al ควรกล่าวถึงสิทธิและความเสี่ยงของเด็กอย่างชัดเจน อย่ามองเด็ก เป็นเรื่องรอง ควรวางไว้เป็นศูนย์กลาง
- ▶ 2. กำหนดให้การประเมินผลกระทบต่อสิทธิเด็ก (CRIA) เป็นข้อบังคับตาม กฎหมาย AI ที่อาจมีผลต่อเด็กต้องผ่านการประเมินความเสี่ยงและสิทธิอย่าง เข้มงวด รัฐบาลและแพลตฟอร์มต้องมีความรับผิดชอบตั้งแต่เริ่มต้น
- ▶ 3. ลงทุนในการส่งเสริมความรู้ด้าน AI และเครื่องมือความปลอดภัยสำหรับ เด็กและผู้ดูแล จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัย ให้เด็ก ผู้ปกครอง และครู ช่วยให้เด็กเข้าใจการทำงานของ AI และรู้วิธีป้องกันตัวเอง
- ▶ 4. สร้างกลไกให้เด็กมีส่วนร่วมในการพัฒนา Al เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมใน การพูดคุย ทดลอง และให้ข้อเสนอแนะอย่างปลอดภัยและมีความหมาย ใช้โมเดล เวทีรับฟังเสียงเด็กอย่าง "My Right, My Voice" เป็นแนวทาง
- ▶ 5. เสริมสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน สนับสนุนการทำงานร่วมกัน ระหว่างรัฐ ภาคประชาสังคม บริษัทเทคโนโลยี และเครือข่ายเยาวชน ควรขยายบทบาทของเครือข่ายอย่าง TSIC เพื่อประสานการทำงานร่วมกัน

UNESCO GLOBAL FORUM ON THE ETHICS OF AI 2025

หลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติและอคติจาก AI

ห้ามให้ AI ปฏิบัติกับเด็กต่างกันบนฐานของเชื้อชาติ เพศ ความสามารถ ฐานง ฯลฯ โดยเฉพางเมื่อ AI ใช้ตัดสินใจ ที่มีผลต่ออนาคตของเด็ก เช่น การเรียน สุขภาพ หรือการ เข้าถึงบริการ

ป้องกันอันตรายและออกแบบ AI ให้ปลอดภัยต่อเด็ก

ทั้งอันตรายทางกายภาพ จิตใจ และอารมณ์ เช่น Deepfake ภาพอนาจาร เนื้อหาที่รุนแรง ฯลฯ ต้องมีระบบตรวจจับและป้องกันโดยเฉพาะ

เด็กต้องมีส่วนร่วมในการออกแบบ AI ที่เกี่ยวข้องกับพวกเขา

ให้เด็กแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในกระบวนการ พัฒนา นำไปสู่ระบบที่ตอบสนองความต้องการจริง

สร้างโอกาสให้ AI ช่วยพัฒนาเด็กอย่างเป็นธรรม

AI ควรสนับสนุนการเรียนรู้ การเข้าถึงข้อมูล การบริการสุขภาพ ฯลฯ อย่างเท่าเทียม ต้อง ไม่ทิ้งเด็กที่เข้าไม่ถึงเทคโนโลยี

สร้างระบบ AI อย่างยั่งยืน โปร่งใส และรับผิดชอบ

ต้องมีหน่วยงานที่ติดตาม ตรวจสอบ และรับผิดชอบ ต่อผลกระทบของ AI พร้อมเปิดให้ตรวจสอบและ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ມູລບົຣີອັບເກອຣ໌ເບື້αຮ່ວມພັໝນາໃກຍ